

MÚZEUM és/mint KÖRNYEZET

A KÖRNYEZETÉPÍTÉS ÉPÍTÉSZETI ÉS TERVEZÉSI VONATKOZÁSAI - 2019

2019-ben a *Környezetépítés építészeti és tervezési vonatkozásai* kurzus súlyponti témája a múzeumépítéssel lesz. Ennek az az apropója, hogy több nagyszabású múzeumfejlesztési program is zajlik Magyarországon. Az egyik a székesfehérvári Szent István Múzeum új önálló épülete, mely Solium Regni címmel a Szent István-székesegyház történetét dolgozza fel a kőmaradványok bemutatásával. A másik a Budapest Liget program, mely öt nagyszabású múzeumi beruházást tartalmaz: a Szépművészeti Múzeum Román csarnok és az Olof Palme ház rekonstrukcióját, az Új Nemzeti Galéria, az Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ (OMRRK) és a Néprajzi Múzeum új épületét. A félév során látogatást teszünk a Szépművészeti Múzeumba, ahol a felújítás műemléki, építészeti és kiállítástervezési kérdéseibe kapunk bepillantást (ép.: Schickedanz Albert, Herzog Fülöp, Mányi István). A második épületlátogatás a tavaszra elkészülő Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központba (ép.: Dr. habil Vasáros Zsolt DLA) tervezzük, ahol a múzeumokat kiszolgáló háttérintézmények működését, technológiáját ismerjük meg. Két önálló szemináriumon dolgozzuk fel az Új Nemzeti Galéria (ép.: Sanaa, Bánáti és Hartvig) és az új székesfehérvári múzeum épületeit (ép.: Karácsony Tamás DLA). Többek közt arra keressük a választ, hogy milyen a múzeumépületek környezeti kapcsolatrendszer, mennyiben tér el a többi középülettől? Milyen szerepet töltenek be a múzeumok a kulturális, a társadalmi, és a politikai térben? Ezek a szerepek hogyan változtak a múzeum intézményének megszületése óta eltelt időben, és milyen téri következménnyel jártak az épület tereire nézve?

Előadók: *Kaszás Károly DLA, Dudics Krisztián DLA, Karácsony Tamás DLA, Vasáros Zsolt DLA, Véner Ágnes, Mányi István, Bognár Melinda, Klobusovszki Péter DLA*

Budapest, 2018.12.12

Klobusovszki Péter DLA
egyetemi docens
tárgyfelelős

A KÖRNYEZETÉPÍTÉS ÉPÍTÉSZETI, TERVEZÉSI VONATKOZÁSAI

Tantárgyfelelős: *Klobusovszki Péter DLA*

Előadók: *Kaszás Károly DLA, Dudics Krisztián DLA, Karácsony Tamás DLA, Vasáros Zsolt DLA, Véner Ágnes, Mányi István, Bognár Melinda, Klobusovszki Péter DLA*

Tanév:	Félév:	Évfolyam:	Kiméret:	Időpont:	Kredit:	Hely:	Tantárgykód:
2017/2018	2.	4-5.	3h köt váll.	14.15-16.30	3	K. 255.	epko0883

okt. hét napt. hét.	idő- pont	ELŐADÁS
1. 6.	II. 5.	Klobusovszki Péter DLA: Környezetek - bevezető előadás
2. 7.	II. 12.	Dudics Krisztián DLA: A környezetvédelemtől az ökológiáig - A környezeti válságjelenségek mai értelmezései
3. 8.	II. 19.	Klobusovszki Péter DLA: Transzparencia (A gyűjteményfejlesztésben való részvételre és a dolgozatra való jelentkezés határideje)
4. 9.	II. 26.	<i>Klobusovszki Péter DLA: Kortárs német-svájci építészet</i>
5. 10.	III. 5.	<i>Kaszás Károly DLA: Finnország építésze a XX. században I.</i>
6. 11.	III. 12.	<i>Kaszás Károly DLA: Finnország építésze a XX. században II.</i>
7. 12.	III. 19.	Vázlattevi hét
8. 13.	III. 26.	Tavaszi szünet
9. 14.	IV. 2.	Bognár Melinda: Múzeumliget, Új Nemzeti Galéria (Sanaa) (A dolgozatvázlatok és a gyűjteményfejlesztési adatlapok leadásának határideje)
10. 15.	IV. 9.	Karácsony Tamás: Múzeumok (Solum Regni, Szépművészeti múzeum bővítése)
11. 16.	IV. 16.	A dolgozatvázlatok és a gyűjteményfejlesztési adatlapok konzultációja.
12. 17.	IV. 23.	<i>Összegzés, hallgatói prezentációk</i>
13. 18.	IV. 30.	Vasáros Zsolt: Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ, épületlátogatás
21. 19.	V. 7.	<i>Mányi István: Szépművészeti Múzeum, épületlátogatás, Véner Ágnes: múzeumtechnológiai idegenvezetés</i>

Az órák látogatása feltétele az eredményes félévi munkának, ezért kötelező. A félév elismeréséhez háromnál több hiányzás nem megengedett. A vizsgára bocsátás feltétele az előadások látogatása.

A félév elfogadásának feltétele: eredményes vizsga vagy a múzeumépítészet témájához kapcsolódó egyeztetett tárgyú dolgozat elkészítése, melyet az utolsó órán rövid előadás formájában ismertetni kell. A vizsga (100%) három részből épül fel: az első tesztkérdéseket (40%) tartalmaz, a második kettő pedig egy-egy az órán felmerült kérdéskör (30-30%) rövid szöveges kifejtését foglalja magába. Ez utóbbi két feladat közül az egyiket kiváltja a tanszék kortárs középület gyűjteményének fejlesztésében való részvétel, mely egy kortárs múzeumépület részletes feldolgozását jelenti, oly módon, hogy az a későbbiek folyamán elektronikus formában is publikálható legyen (<http://kozepuletek.bme.hu/>)

A gyűjteményfejlesztésben való részvételre és a dolgozatra való jelentkezés határideje: 2019. II.19.

A dolgozatvázlatok és a gyűjteményfejlesztési adatlapok leadásának határideje: 2019. 04. 2.

A dolgozatok és a dokumentáció leadásának határideje: 2019. 05. 20.

IRODALOMJEGYZÉK

Múzeumelmélet, muzeológia

- Waidacher, Friedrich: *Az általános muzeológia kézikönyve. Metamuzeológia, történeti muzeológia, elméleti muzeológia.* Budapest: ELTE BTK Művészettörténeti Intézet, 2011
(http://arthist.elte.hu/TAMOP_412/2_1_waidacher.pdf)
- Ébli Gábor: *Az antropologizált múzeum: Közgyűjtemények átalakulása az ezredfordulón.* Válogatott írások, Typotex Kiadó, 2005.
- Frazon Zsófia: *Múzeum és kiállítás. Az újrarájzolás terei.* (Kommunikáció- és kultúratudományi tanulmányok sorozat) Gondolat Kiadó, PTE Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék. Budapest–Pécs, 2011
- György Péter: *Az eltörölt hely a múzeum, Magvető, 2003*
- György Péter: *Múzeum a Tanuló-ház,* Múzeumelméleti esettanulmányok, Budapest: Kultúra 2008, 2013 1. kötet.
- György Péter: *A hely szelleme.* Budapest: Magvető Könyvkiadó, 2007 (BME Központi K.)
- Palkó Gábor (szerk.): *Múzeumelmélet. A képzeletbeli múzeumtól a hálózati múzeumig.* Budapest: Petőfi Irodalmi Múzeum – Ráció Kiadó, 2012.
- TURAY Hedvig; Székely Katalin (szerk.): *Helyszíni szemle: Fejezetek a múzeum életéből.* Budapest: Ludwig Múzeum, 2012. (Marosi Ernő, Király Erzsébet, György Péter, Mélyi József, Sasvári Edit és Székely Katalin tanulmányai).
- Múzeum Café, folyóirat (www.muzeumcafe.hu) (BME Központi K.)

Múzeumépítészet

- Cságoty Ferenc (szerk.): *Középületek,* Budapest: Terc, 2004. (Közép Tsz)
- Trulove, James Grayson: *Designing the New Museum: Building a Destination.* Rockport Publisher, 2000 (Közép Tsz)
- Pevsner, Nikolaus: *A History of Building Types,* London, Thames and Hudson, 1976. (BME Központi K.)
- Barreneche, Raul A.: *New Museums.* Phaidon, 2005 (Közép Tsz)
- Marotta, Antonello: *Contemporary Museums.* Skira, 2010 (Közép Tsz)
- Ibellings, Hans; Frampton, Kenneth: *Sketches for a National History Museum,* Berlage Institute, Sun, 2010 (Közép Tsz)
- Colquhoun, Alan: „Changqing Museum”, In: Gimmi, Karin; Kübler, Christof; Maurer, Bruno; Rehm, Robin; Spechtenhauser, Klaus; Stierli, Martino; Wenzler Stefanie (Hrsg.): *SvM. Die Festschrift für Stanislaus von Moos.* Zürich: GTA Verlag, 2005 (pdf)
- Grima, Joseph; Wong Karen (eds.): *Shift: SANAA and the New Museum,* Lars Müller Publisher, 2008. (Közép Tsz)

Kiállításstervezés

- Vasáros Zsolt, *Kiállító-tér: Múzeumi tárlatok kézikönyve,* Szabadtéri Néprajzi Múzeum - Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, 2010 (Közép Tsz)
- Brawne, Michael, *The Museum Interior, Temporary and Permanent Display Techniques.* London: Thames and Hudson, 1982 (Közép Tsz)
- Reinhardt, Uwe J.; Teufel, Philipp: *New Exhibition Design 02.* Ludwigsburg: Avedition, 2010, (Közép Tsz)
- Schittich, Christian(Hrsg.): *Im Detail: Ausstellen und Präsentieren: Museumskonzepte, Markeninszenierung, Messedesign,* 2009 (BME Központi K. Épi 604, 423.422)

A MEGLÁTOGATANDÓ ÉPÜLETEKRŐL SZÓLÓ SZAKIRODALOM

<http://www.magyarmuzeumok.hu/>

Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ

- Sasvári Áron, Vasáros Zsolt: *Liget Budapest-OMRRK* (Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ) Narmer Építész Stúdió, Budapest, 2014 (BME Központi K: 718.445)
- <https://www.youtube.com/watch?v=9B00mGfD59o>
- <https://nullahategy.hu/epul-orszagos-muzeumi-restauralasi-es-raktarozasi-kozpont/>
- <http://muzeumcafe.hu/hu/milyen-muzeologiai-szakfeladatok-ellatasara-kell-alkalmassa-tenni-tervezett-orszagos-restauralasi-es-raktarozasi-kozpontot/>

Román csarnok

- <http://muzeumcafe.reblog.hu/cimke/Rom%C3%A1n+csarnok>
- <http://epiteszforum.hu/befejezodott-a-roman-csarnok-felujitasa>
- <http://valasz.hu/itthon/bekukucs-kaltunk-a-bezart-szepmuveszeti-muzeumba-galeria-117971>
- <http://valasz.hu/kultura/lenyugozo-a-felujitott-roman-csarnok-egyetlen-szepseghibaval-127826>
- https://www.youtube.com/watch?v=UWr_eO_T9Sk
- <https://www.youtube.com/watch?v=c5u0otuqbDI>
- <http://muzeumcafe.hu/hu/a-muzeumepito/>
- <http://muzeumcafe.hu/hu/keresztény-es-történeti-ikonografia-falakon/>

Új Nemzeti Galéria

<http://www.intezmenyek.ligetbudapest.org/hu/places/jovo/uj-nemzetigaleria>

Szépművészeti Múzeum Bővítése

- <http://epiteszforum.hu/karacsony-tamas-a-szepmuveszeti-muzeum-boviteserol>
- https://www.youtube.com/watch?time_continue=38&v=IEcMeylQ38
- <http://hg.hu/cikkek/varos/11238-megsem-karacsony-tamas-tervei-alapjan-bovul-a-szepmuveszeti>
- <http://kuk.bit.ppke.hu/hu/content/interj%C3%BA-kar%C3%A1csny-tam%C3%A1s-ybl-d%C3%ADjas-%C3%A9p%C3%ADt%C3%A9sszel-sz%C3%A9pm%C5%B1v%C3%A9szeti-m%C3%BAzeum-b%C5%91v%C3%ADt%C3%A9s%C3%A9nek-tervez%C5%91j%C3%A9vel>
- <http://muzeumcafe.hu/hu/muzeum-amilyenek-az-epiteszek-almoldtak/>
- Sulyok Miklós, Igazság és szépség, *A budapesti Szépművészeti Múzeum felújítása*, MÉ, 2018/6, 16-19.o
- Sulyok Miklós, *Atmoszférateremtés és tiszta formálás, kiállítási enteriőrök az újra megnyílt Szépművészeti Múzeumban*, MÉ, 2019/1, 16-19.o

Liget

- <http://muzeumcafe.hu/hu/az-uj-epuletek-reszletes-tervezesekor-nyertes-palyamu-alapjan-milyen-specialis-gyujtemenyi-szempontokat-kell-meg-figyelembe-venni/>
 - <http://muzeumcafe.hu/hu/budapest-felkerul-terkepre/>
 - <http://muzeumcafe.hu/hu/kiindulopont-bizalom-volt/>
 - <http://muzeumcafe.hu/hu/liget-budapest/>
- <http://muzeumcafe.hu/hu/lebego-teto-ket-kocka-modernista-sarokhaz/>

Budapest, 2019. 03. 07.

Klobusovszki Péter DLA
egyetemi docens, tárgyfelelős